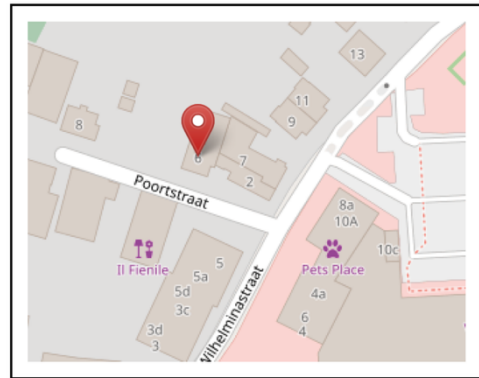

Stalhouderijcomplex
Poortstraat 6
6881 LK Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000375
Inschrijving register 15 december 2008
Kadastrale aanduiding Velp F 180

Historie en ligging:

Tot het stalhouderijcomplex aan de Poortstraat behoren drie waardevolle schuren die aan de zuidzijde van de Poortstraat zijn gesitueerd. Twee als stal in gebruik zijnde schuren zijn wit gepleisterd en dateren uit ca. 1875 (onderdelen 1 en 2). De kleinste witgepleisterde schuur is oorspronkelijk gebouwd als woonhuis en heeft tevens nog enige tijd dienstgedaan als sigarenmakerij en kuiperij (onderdeel 2). De derde, eveneens als stal in gebruik zijnde schuur is opgetrokken in schoon metselwerk en dateert in de huidige vorm vermoedelijk uit ca. 1900 (onderdeel 3). De verschillende malen verbouwde schuur is ouder dan de huidige vorm suggereert en dateert waarschijnlijk ook uit ca. 1875. Het complex bestaat verder uit diverse kleine woningen. Het stalhouderijcomplex had rond de eeuwwisseling de naam Wijlhuizen, later kreeg het complex de naam Van Middelkoop. De doodlopende straat heeft haar oorspronkelijke karakter zeer goed bewaard.

Beschrijving onderdeel 1

Plattegrond en opbouw:

De op een rechthoekige plattegrond gebouwde driebeukige witgepleisterde schuur met ankerbalk gebinten heeft één bouwlaag onder een zadeldak met de nok haaks op de weg. Het dak is gedekt met rode en gesmoorde Hollandse pannen. In het linker dakschild bevindt zich een grote houten dakkapel onder een aangekapt zadeldakje en met luiken. De schuur heeft een omlopende zwart geteerde plint.

Voorgevel:

De voorgevel is asymmetrisch ingedeeld en wordt afgesloten door een puntgevel. De begane grond bevat links van het midden een later ingehakte muuropening waarin zich nu recht gesloten dubbele houten schuurdeuren bevinden waarboven een balk. Boven de linker deur bevindt zich een half rond gietijzeren bovenlicht dat vermoedelijk een restant vormt van het venster dat zich oorspronkelijk op deze plaats bevond. Rechts van de deuren bevindt zich een gietijzeren rondboogvenster met een meerruits indeling. Geheel rechts bevindt zich een houten recht gesloten staldeur. In de geveltop bevindt een door een rondboog afgesloten muuropening met hooiluik. Hierboven bevindt zich een klein half rond gietijzeren stalraampje. Het dak wordt afgesloten door windveren. In de gevel bevinden zich meerdere ijzeren muurankers.

Linker zijgevel:

De gevel is asymmetrisch ingedeeld. Van links naar rechts bevinden zich in de gevel een recht gesloten venster met een vierruits raam, een houten opgeklampte recht gesloten deur, een vierruits raam, een houten opgeklampte rondboogdeur en een vierruits raam. Geheel rechts bevindt zich een lage aanbouw met twee getoogde gietijzeren stalraampjes. De gevels wordt afgesloten door een mastgoot.

Achtergevel:

Deze gevel bevat vier stalraampjes van divers formaat.

Rechter zijgevel:

Deze gevel bevat twee halfronde gietijzeren stalraampjes en twee recht gesloten vierruits stalramen. De gevel wordt afgesloten door een mastgoot.

Beschrijving onderdeel 2

Plattegrond en opbouw:

Het witgepleisterde pand heeft een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een zadeldak met de nok evenwijdig aan de weg. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Do schuur heeft een omlopende gepleisterde zwart geteerde plint.

Voorgevel:

Deze gevel is nagenoeg symmetrisch ingedeeld en heeft vrijwel in het midden een opgeklampte houten deur. Aan weerszijden bevinden zich twee recht gesloten muuropeningen die afgesloten zijn met houten luiken.

Linker zijgevel:

Deze gevel bevat een door een korfboog afgesloten muuropening waarin zich dubbele houten staldeuren bevinden. De deuren liggen tegenwoordig boven het huidige straatniveau. De gevel wordt afgesloten door eenvoudige windveren en een makelaar.

Achtergevel:

Deze gevel bevat diverse muuropeningen.

Rechter zijgevel:

Deze gevel is, behoudens een recht gesloten muuropening rechts, blind uitgevoerd.

Beschrijving onderdeel 3

Plattegrond en opbouw:

Het pand heeft een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een plat dak met zijschilden. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Getuige de bouwsporen in de zijgevel had het gebouw oorspronkelijk een zadeldak. De gevels zijn gemetseld in kruisverband. Het huis heeft een omlopende gepleisterde en grijs geschilderde plint. Vrijwel alle muuropeningen worden afgesloten door een anderhalfsteens strek.

Gevels:

De gevels bevatten diverse recht- en halfrond gesloten vensters en deuren uit verschillende periodes.

Reden van plaatsing:

De panden bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik;

De panden bezit stedenbouwkundige waarde:

- als onderdeel van de bebouwing aan de doodlopende Poortstraat, die in hoge mate nog het oorspronkelijke karakter heeft bewaard. Hoewel het niet geheel duidelijk is of het complex altijd als stalhouderij heeft gefunctioneerd heeft, hebben de objecten een onderlinge samenhang die in hoge mate het oorspronkelijk dorps karakter van Velp weerspiegelt (ensemble en situeringswaarde);

De panden bezit cultuurhistorische waarde:

- als onderdeel van het nog steeds in gebruik zijnde stalhouderijcomplex Wijlhuizen (nu Middelkoop) dat een zichtbaar en levend stuk geschiedenis vormt. Het totale complex is als zodanig uniek voor de gemeente Rheden.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c en 3a. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en linkerzijgevel – 2016

Foto: Theo van der Hoeven

© CC BY-NC-ND